

KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön kyselytutkimukset maakunnan asukkaiden ja valtuutettujen mielipiteistä, Päijät-Hämeen maakuntapuntari 2020–2021:

Tulevaisuuden plussana luonnonvarojen vastuullinen hyödyntäminen – uhkana maakunnan ja sen kuntien talousahdinko

Päijäthämäläisten mielestä maakunnan valttikortteihin tulevaisuudessa kuuluvat luonnonvarojen vastuullinen hyödyntäminen, hyvät koulutusmahdollisuudet, kauppapalvelut ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet. Uhkia puolestaan ovat maakunnan ja sen kuntien talousahdinko, asumisen hinta, terveys- ja sosiaalipalvelujen heikentyminen sekä turvattomuuden lisääntyminen. Asukkaiden mielenmaisema on muuttunut aiempaa pessimistisemmäksi etenkin taloutta ja asukkaiden toimeentuloa koskevissa asioissa.

Valtuutettujen mielestä Päijät-Hämeessä kuntavaalien pääteemat ovat kuntien talous, sosiaali- ja terveyspalvelut, peruskoulut, lasten päivähoito, alueiden suunnittelu, työllisyys ja elinkeinojen kehittäminen. Hännän huippu on selvä. Vain neljä viidestä (81 %) valtuutetusta pitää kuntaliitoksia tärkeänä. Päijät-Hämeessä ehdokkuus kuntavaaleissa kiinnostaa muuta maata enemmän, kolme viidestä (61 %) valtuutetusta on valmis ehdolle, joka viides (20 %) ei ole lähdössä, tai ei osaa sanoa (19 %).

Päijäthämäläisistä noin kaksi viidestä luottaa kotikunnan (37 %) ja valtakunnan tason (43 %) päättäjiin. Euroopan unionin (34 %) ja oman maakunnan (32 %) päättäjiin luottaa noin joka kolmas. Luottamus päättäjiin on kasvanut +15 – +19 prosenttiyksikköä vuodesta 2016.

Asuinalueen valinnassa korostuvat turvallisuus ja palvelujen sijainti. Etäisyys kaikki palvelut tarjoavan kaupungin keskustaan vaikuttaa nykyisellään olevan kohdallaan eli toive vastaa nykyistä etäisyyttä. Enemmistön mielestä sopiva mökkimatka on 20–100 km välillä keskitoiveen ollessa 57 km.

Päijät-Hämeen asukkaista reilu kolmasosa (36 %) ja valtuutetuista selvä enemmistö (56 %) kannattaa sote-uudistusta. Vastustajia on asukkaista ja valtuutetuista reilu kolmannes (37 %). Melko vaatimatonta kannatusta selittää se, että monet uskovat uudistuksen seuraamuksena palvelujen heikkenevän.

Päijäthämäläiset ml. heidän valtuutettunsa, luottavat uutisoinnissa eniten Ylen ja STT:n uutisiin. Selvä enemmistö arvioi myös MTV3:n uutisten, Helsingin Sanomien, oman maakunnan suurimman ja myös oman paikallislehden uutisointien olevan luotettavaa.

Tuoreimmassa maakuntiin kohdistetussa tutkimuksessa asukkaat puntaroivat maakunnan kehitysnäkymiä, luottamusta päättäjiin ja mediaan sekä sote-uudistusta ja sen seuraamuksia. Tässä yhteenvedossa tarkastellaan tiivistetysti keskeisiä tutkimuksen tuloksia.

Kuntien talousahdinko, asumisen kustannukset, terveys- ja sosiaalipalvelut ovat Päijät-Hämeen kipupisteitä tulevaisuudessa

Näkemyksiä oman maakunnan kehityksestä selvitettiin tutkimuksessa siten, että vastaajille esitettiin lista asioita ja kysyttiin, millaiseksi arvioi oman maakunnan kehityksen seuraavan kymmenen vuoden aikana.

On kuusi asiaa, joissa enemmistö Päijät-Hämeessä odottaa kehityksen maakunnassa kulkevan vääjäämättömästi huonompaan suuntaan. Nämä asiat ovat maakuntaan kuuluvien kuntien (60 %) ja koko maakunnan (58 %) talous, asumisen hinta (57 %), terveys- ja sosiaalipalvelut (56 %), työllisyys (51 %) sekä yleinen järjestys ja turvallisuus, rikollisuus (51 %). Maahanmuuton tilaa koskevat odotukset ovat myös melko pessimistisiä. Moni otaksuu asukkaiden toimeentulon sukeltavan tulevaisuudessa.

Optimistisemmiksi näkemykset kääntyvät, kun vastaajat arvioivat energiatehokkuutta ja luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä maakunnassa (49 % arvioi kehittyvän parempaan suuntaan), koulutusmahdollisuuksia (41 %), sekä harrastus- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia (40 %). Moni odottaa parempaa tulevaisuutta myös maakunnan kauppapalveluiden, luonnon ja ympäristön tilan, kansainvälisyyden ja liikenneyhteyksien osalta.

Tuloksista huokuu tulevaisuuden kuva, jossa kulutus- ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet, kansainvälisyys ja koulutusmahdollisuudet voisivat parantua. Kuntien ja maakunnan talouden kuitenkin epäillään asettavan kapuloita näiden odotusten toteutumiselle.

Odotukset Päijät-Hämeessä poikkeavat eräiltä osin koko maan keskiarvosta. Keskimäärää optimistisempia päijäthämäläiset ovat, kun he arvioivat asumisen hintaa ja ympäristön tilaa. Työpaikkakehityksen osalta arviot ovat Päijät-Hämeessä kuitenkin tuntuvasti keskimäärää synkempiä.

Päijäthämäläisten näkemykset ovat muuttuneet kahteen suuntaan verrattuna vuoden vaihteeseen 2016–2017. Aiempaa synkempiä visioita ilmenee taloutta, työllisyyttä, asukkaiden elintasoja ja liikenneyhteyksiä, sivuavissa kysymyksissä. Aiempaa useampi arvioi koulutusmahdollisuuksien, asumisen hinnan ja maahanmuuton ongelmien kehittyvän suotuisampaan suuntaan.

Luottamus päättäjiin on hieman lisääntynyt - kotikunnan päättäjiin luotetaan hieman vähemmän kuin maassa keskimäärin

Kansalaisten suhdetta kotikuntaan ja maakuntaan lähestytään seuraavassa luottamuksen näkökulmasta. Luottamussuhteen selvittäminen antaa tietoa päätöksentekijöiden nauttiman legitimiuden asteesta, siitä koetaanko niiden toiminta oikeutetuksi ja hyväksytyksi. Luottamus päivittyy jatkuvasti vastauksena muuttuviin olosuhteisiin ja tapahtumiin. Tutkimuksessa tiedusteltiin luottamusta kotikunnan, oman maakunnan, valtakunnan tason ja Euroopan unionin päättäjiin. Tuloksista käy ilmi, että luottamuksessa päättäjiin päijäthämäläiset jakaantuvat kahteen eri leiriin. Päijäthämäläisistä noin kaksi viidestä luottaa

kotikunnan (37 %) ja valtakunnan tason (43 %) päättäjiin. Euroopan unionin (34 %) ja oman maakunnan (32 %) päättäjiin luottaa noin joka kolmas.

Päijät-Hämeen asukkaiden näkemykset poikkeavat koko maan väestön keskiarvosta luottamuksessa oman asuinkunnan päättäjiin. Päijäthämäläiset suhtautuvat keskimäärää nuivemmin kotikunnan päättäjiin.

Päijäthämäläiset arvioivat päättäjiä eri tasoilla selvästi myönteisemmin kuin neljä vuotta sitten. Luottamus asuinkunnan ja maakunnan päättäjiin on lisääntynyt molempiin +15 prosenttiyksikköä, valtakunnan tason päättäjiin +19 prosenttiyksikköä ja EU:n päätöksentekijöihin +18 prosenttiyksikköä.

Päijät-Hämeessä pidetään arvossa asuinalueen turvallisuutta ja palveluja

Maakuntapuntarissa vastaajilta kysyttiin tärkeimpiä tekijöitä välittömän asuinalueen ja asuinympäristön valinnassa. Vastajat valitsivat kymmenen tekijää sisältäneeltä listalta enintään viisi tärkeimmäksi kokemaansa.

Päijäthämäläisten keskuudessa nousee yksi asuinalueen valintatekijä selvästi ylitse muiden. Tämä on asuinalueen turvallisuus ja häiriöttömyys (73 % valitsee viiden tärkeimmän joukkoon). Muita keskeisiä ovat tärkeiden palveluiden sijainti lähellä asuntoa (53 %) ja asuntojen edullinen hinta (49 %).

Vähemmän keskeisinä pidetään asuinalueen kaupunkimaisuutta, asuinalueen hyvää mainetta sekä asumisympäristön korkeaa laatua. Nämä voivat olla monelle olennaisia valintatekijöitä, mutta eivät kuitenkaan tärkeimpiä. Jos jostakin joudutaan tinkimään, niin sitten näistä.

Päijäthämäläisten näkemykset eroavat koko maan asukkaiden arvioista yhdeltä kohdin. Hyvät liikenneyhteydet ovat keskimäärää vähemmän keskeinen asuinympäristön valintakriteeri. Muilta osin erot suomalaisiin keskimäärin ovat minimaalisia.

Päijäthämäläiset arvioivat, että etäisyys kotoa kaikki palvelut tarjoavan ison kaupungin keskustaan pitäisi olla suurin piirtein se, mikä heillä tällä hetkellä jo on. Vastanneista joka toinen (49 %) asuu alle kymmenen kilometrin päässä kaikki palvelut tarjoavan ison kaupungin keskustasta. Tätä matkaa pitää ihanteellisena myös lähes puolet (46 %) vastaajista. Vastaavasti yli kolmannes (37 %) asuu 11–50 kilometrin päässä keskustasta ja kaksi viidestä (40 %) pitää tuota sopivana matkana kaikki palvelut tarjoavan kaupungin keskustaan.

Enemmistön (61 %) päijäthämäläisistä mielestä sopiva kesä mökkimatka on 21–100 km. Noin kuudesosalle (15 %) alle 20 kilometrin matka on hyvä ja pienelle osalle (7 %) mökkimatkan pituudella ei ole mitään merkitystä.

Päijäthämäläisistä vähän yli kolmannes ja valtuutetuista reilu puolet kannattaa sote-uudistusta

Sote-uudistukseen liittyen vastaajilta kysyttiin mielipidettä hankkeen hyväksyttävyydestä sekä suhtautumista hyvinvointialueiden (maakuntien) rahoituksen periaatteeseen. Tämän

jälkeen tiedusteltiin vielä arvioita uudistuksen mahdollisista seuraamuksista omassa maakunnassa. Kysymyksenasettelut taustoitettiin seuraavasti.

”Tällä hetkellä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu on kunnilla. Maan hallitus valmistelee esitystä sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) uudistusta. Hallituksen esityksessä ehdotetaan hyvinvointialueiden (maakuntien) perustamista. Niiden tehtävänä olisi sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen sekä pelastustoimi. Hyvinvointialueita (Uuttamaata lukuun ottamatta maakuntia) olisi 21, jonka lisäksi Helsinki vastaisi sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä alueellaan. Hyvinvointialueiden (maakuntien) ylin päättävä elin valittaisiin suorilla vaaleilla v. 2022”.

Päijäthämäläisistä reilu kolmannes (36 %) kannattaa sitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät siirretään kunnilta ja kuntayhtymiltä perustettaville uusille hyvinvointialueille (maakunnille). Vastustajia on sama määrä (37 %) kuin kannattajia ja epätietoisia reilu neljännes (28 %). Päijäthämäläiset suhtautuvat uudistukseen hieman myönteisemmin kuin suomalaiset keskimäärin.

Päijät-Hämeessä lähes joka toinen (46 %) kannattaa hyvinvointialueiden rahoituksen määräytymistä palveluiden tarpeen mukaan. Selvästi pienempi joukko suhtautuu kielteisesti (27 %). Päijäthämäläiset ovat näkemyksissään hieman suopeampia kuin kansalaiset keskimäärin maassa.

Vastaajat ottivat tutkimuksessa kantaa siihen, miten uskovat palveluiden muuttuvan maakunnassa ratkaisun myötä kolmen kriteerin mukaan. Tarkoituksena oli selvittää, minkälaisia vaikutuksia sote-uudistuksella oletetaan olevan toteutuessaan.

Päijät-Hämeen asukkailla on pikemminkin pessimistinen kuin optimistinen näkemys sote-uudistuksen seuraamuksista. Enemmän kuin kaksi viidestä arvioi sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden perustasolla heikenevän (43 %). Kaksi viidestä uskoo myös omien mahdollisuuksien saada yhdenvertaisia ja laadukkaita sosiaali- ja terveyspalveluja huonontuvan (40 %). Samansuuruinen joukko otaksuu hyvinvointi- ja terveyserojen maakunnassa heikentyvän (40 %). Asukkaiden näkemykset sote-uudistuksen seuraamuksista ovat hieman optimistisempia kuin koko maan väestön keskimäärin.

Luottamuslistan kärjessä ovat Yle ja STT

Tutkimuksessa tiedusteltiin kansalaisten luottamusta eri tiedotusvälineiden uutisointiin. Arvioitavia tahoja oli kaikkiaan kaksitoista.

Median keskinäisessä mittelössä luottamuslistan kärkeen päijäthämäläisten keskuudessa asettuvat Ylen TV-uutiset (78 % arvioi uutisoinnin erittäin tai melko luotettavaksi), STT (76 %) ja Ylen radiouutiset (74 %). Selvä enemmistö arvioi myös MTV3:n uutisten (70 %), Helsingin Sanomien (68 %), oman maakunnan suurimman lehden (60 %) ja oman paikallislehden (58 %) uutisointien olevan luotettavaa.

Vähemmässä määrin luotetaan iltapäivälehtien (Ilta-Sanomat 33 % ja Iltalehti 32 %) uutisointiin. Molempien lehtien osalta moni katsoo, että ne eivät ole sen enempää

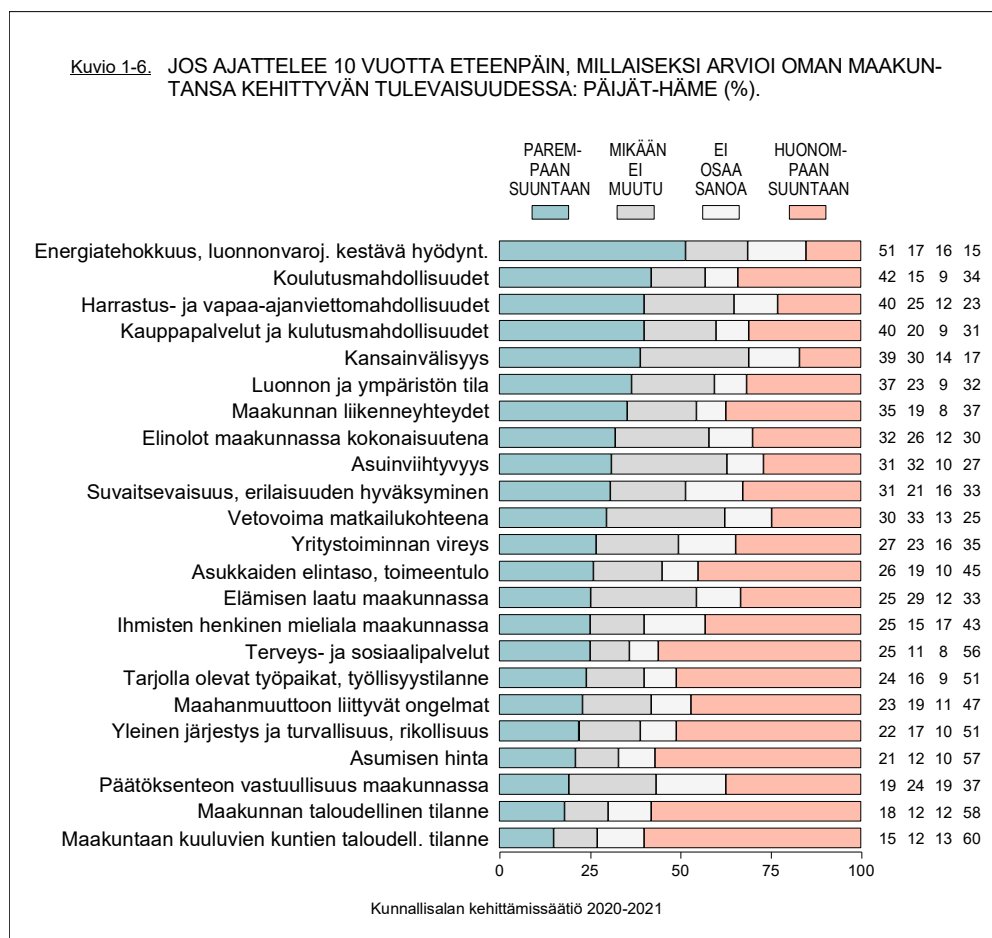
luotettavia kuin epäluotettaviakaan. Kaikkein vähiten luottamusta kohdentuu sosiaalisen median (esim. Facebook, Twitter, Instagram) uutisointiin (16 %).

Päijät-Hämeessä asuvat luottavat iltapäivälehtiin ja someen enemmän kuin suomalaiset keskimäärin. Muilta osin näkemykset eivät suuresti poikkea koko maan keskiarvosta.

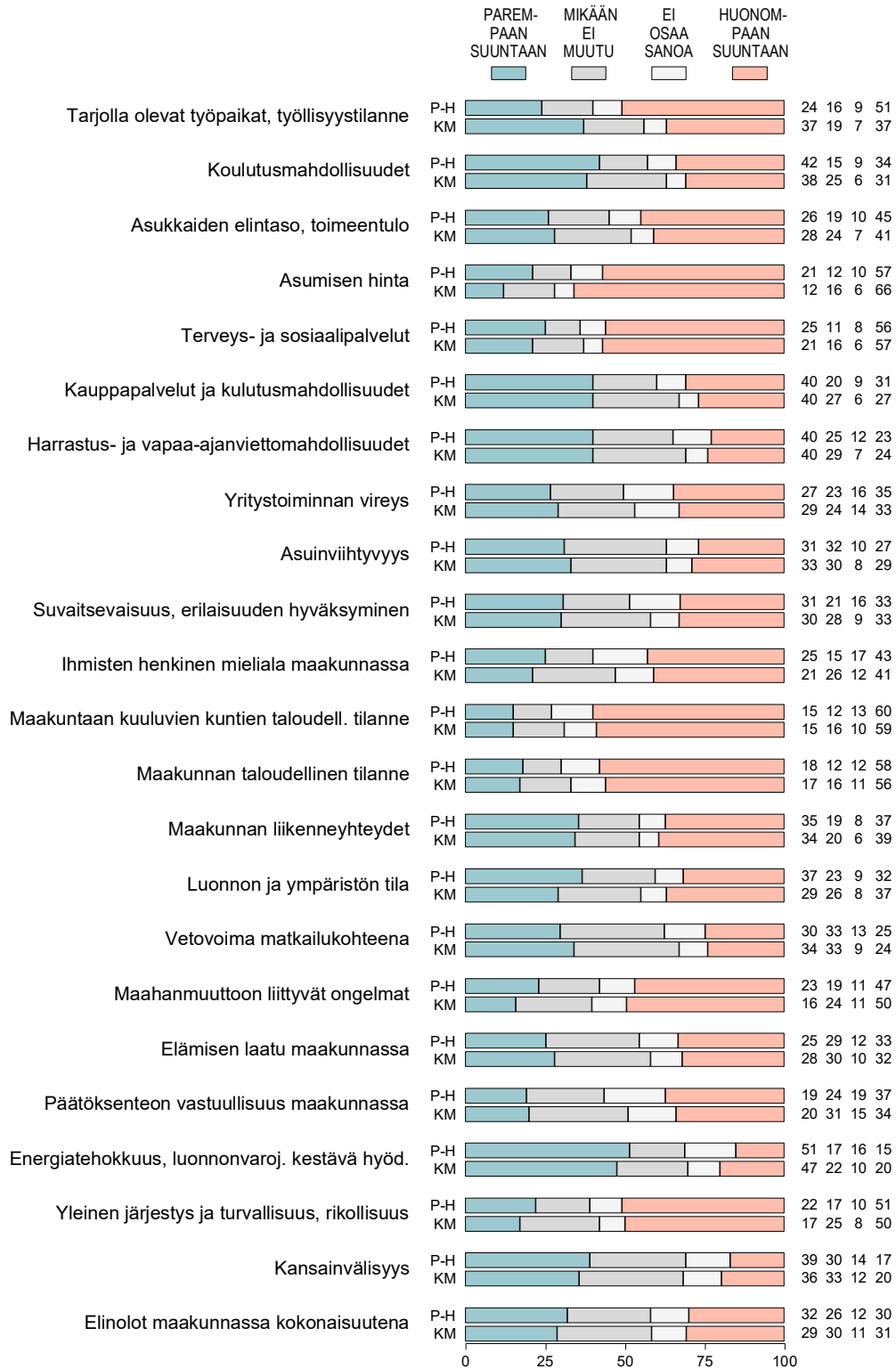
Tutkimuksen toteutus

KAKS – Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu internetpaneelissa marraskuussa 2020. Haastatteluja tehtiin Päijät-Hämeessä 203. Vastajat edustavat maakunnan 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on vajaat seitsemän prosenttiyksikköä suuntaansa. Maakunnan asukkaiden käsityksiä on verrattu koko maan 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä edustavaan aineistoon. Koko maan väestöä edustava vertailuaineisto sisältää 4 516 haastattelua. Koko maata edustavassa aineistossa virhemarginaali on suurimmillaan yksi ja puoli prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400 570 087.

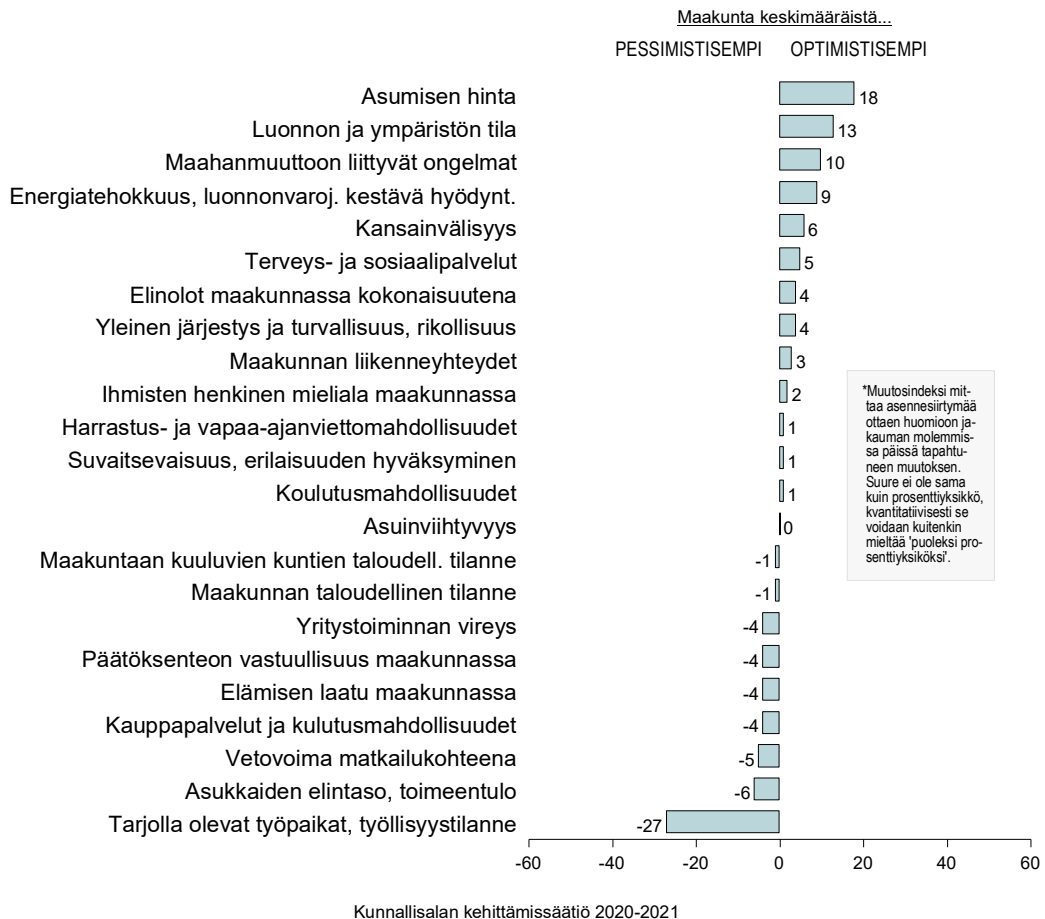

Kuvio 1-6v. MITEN ARVIOI OMAN MAAKUNTANSA KEHITTYVÄN TULEVAISUUDESSA: PÄIJÄT-HÄME (P-H) vs. KOKO MAA (KM, %).

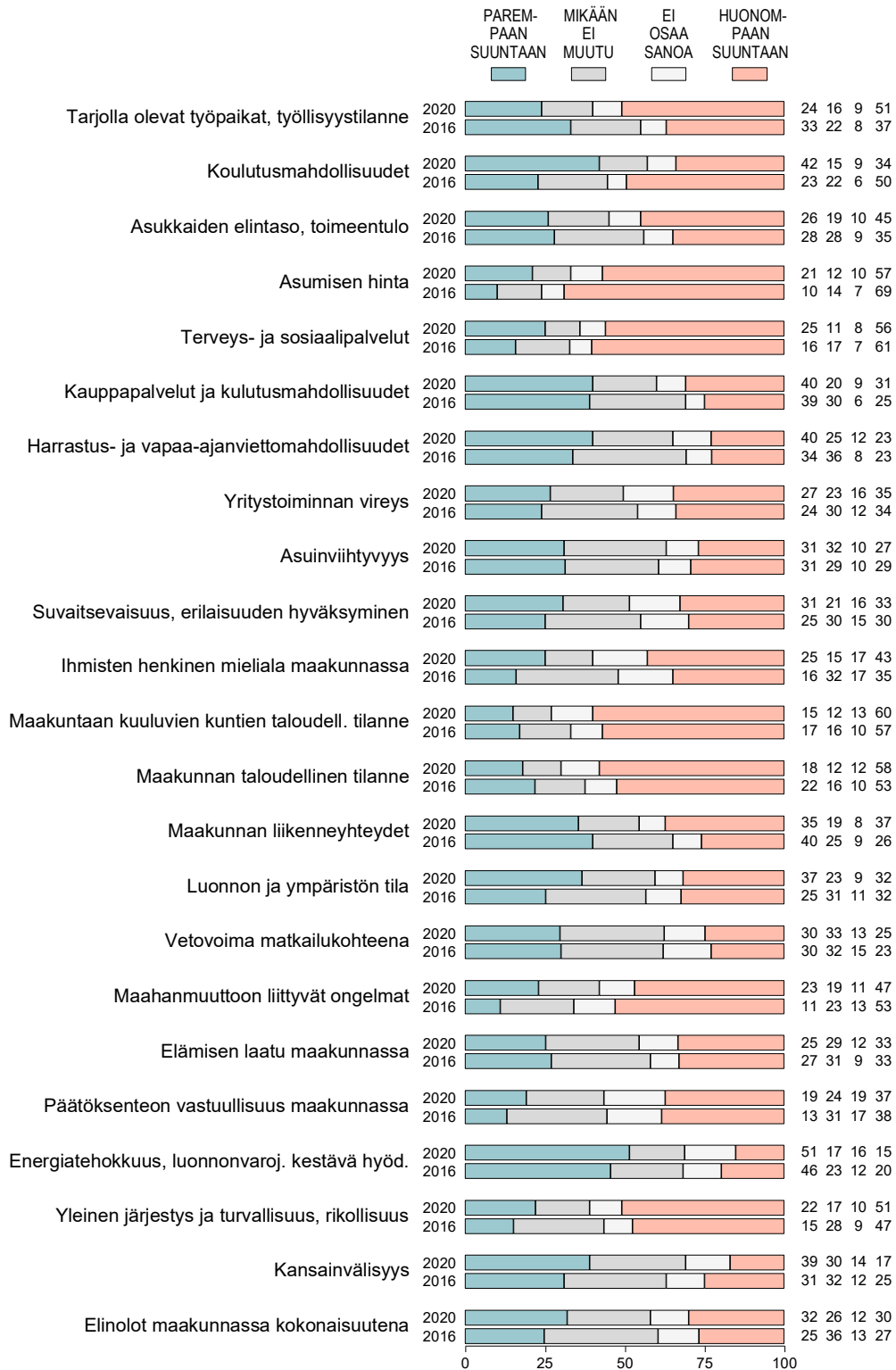

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020-2021

Kuvio 1-6vi. MILLAISEKSI ARVIOI MAAKUNTANSA KEHITTYVÄN: PÄIJÄT-HÄME vs. KOKO MAA, ARVIOINTIEN EROT (poikkeamat muutosindeksilukuina*).

Kuvio 1-6t. MITEN ARVIOI OMAN MAAKUNTANSA KEHITTYVÄN TULEVAISUUDESSA: PÄIJÄT-HÄME VUOSINA 2016 JA 2020 (%).

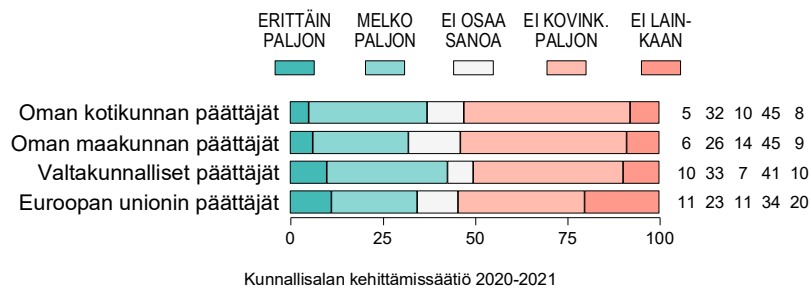

Kunnallisan kehittämissäätö 2020-2021

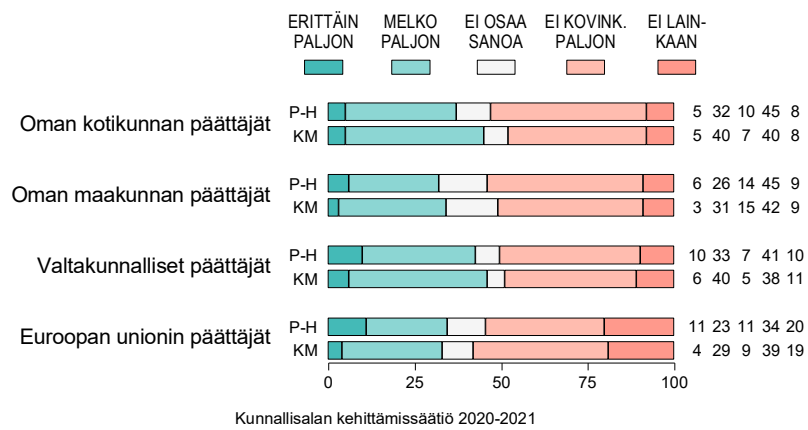
Kuvio 1-6ti. MILLAISEKSI ARVIOI MAAKUNTANSA KEHITTYVÄN TULEVAISUUDESSA: MUUTOKSET ODOTUKSISSA 2016 - 2020 / PÄIJÄT-HÄME (muutosindeksiluvut*).

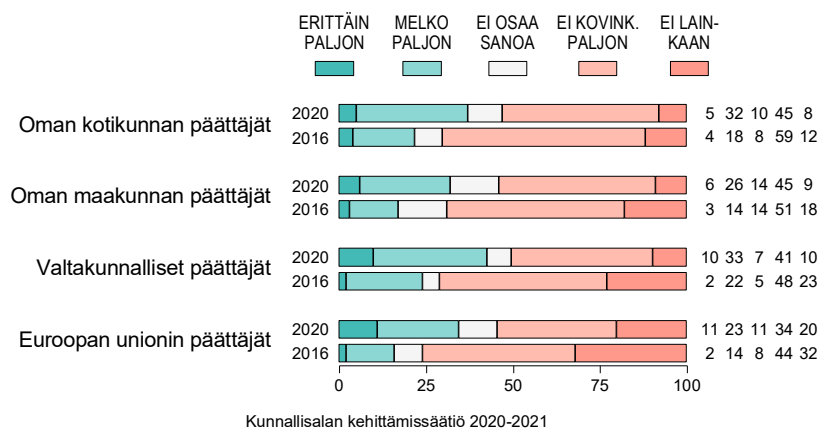
Kuvio 2-6. MISSÄ MÄÄRIN YLEENSÄ LUOTTA A PÄÄTTÄJIIN: PÄIJÄT-HÄME (%).

Kuvio 2-6v. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTA A PÄÄTTÄJIIN: PÄIJÄT-HÄME (P-H) vs. KO-KO MAA (KM, %).

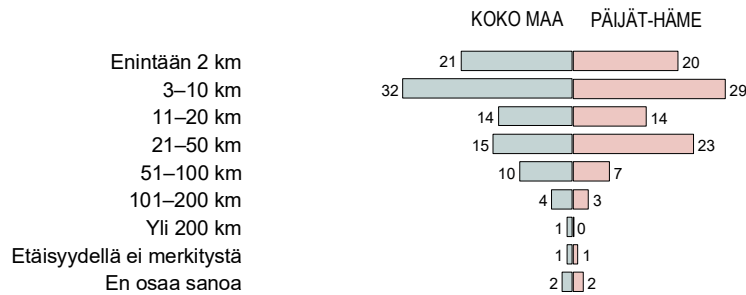

Kuvio 2-6t. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTA A PÄÄTTÄJIIN: PÄIJÄT-HÄME VUOSINA 2016 JA 2020 (%).

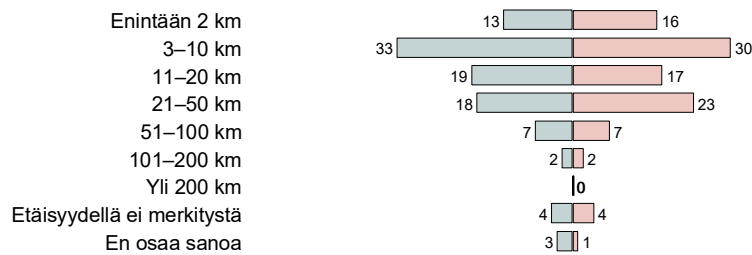

Kuvio 3-6v. SOPIVA ETÄISYYS KODISTA KESKUSTEN PALVELUIHIN JA VAPAA-AJAN ASUNNOLLE: PÄIJÄT-HÄME vs. KOKO MAA (%).

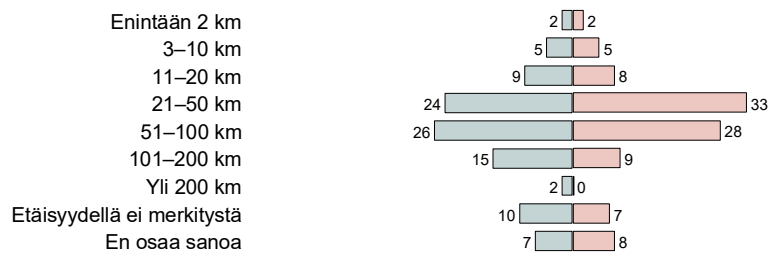
a) Mikä on nykyinen etäisyys kotoa sellaisen ison kaupungin keskusta, jossa on tarjolla kaikki elämänpiiriin kuuluvat palvelut ja myös harvoin käytettävät erikoispalvelut

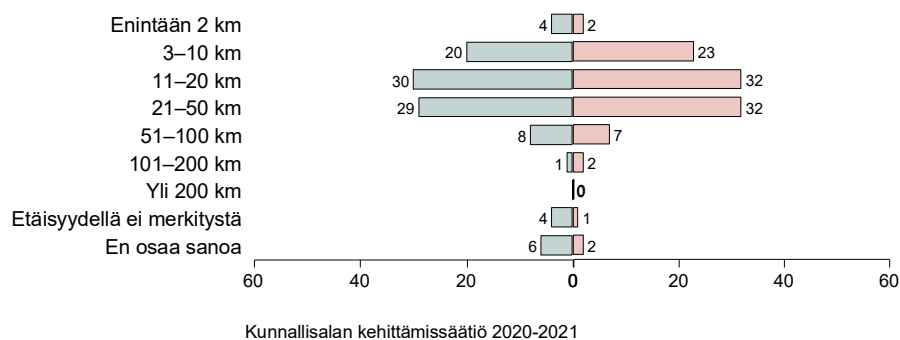
b) Mikä olisi sopiva etäisyys kotoa lähimmän, kaikki palvelut tarjoavan ison kaupungin keskusta

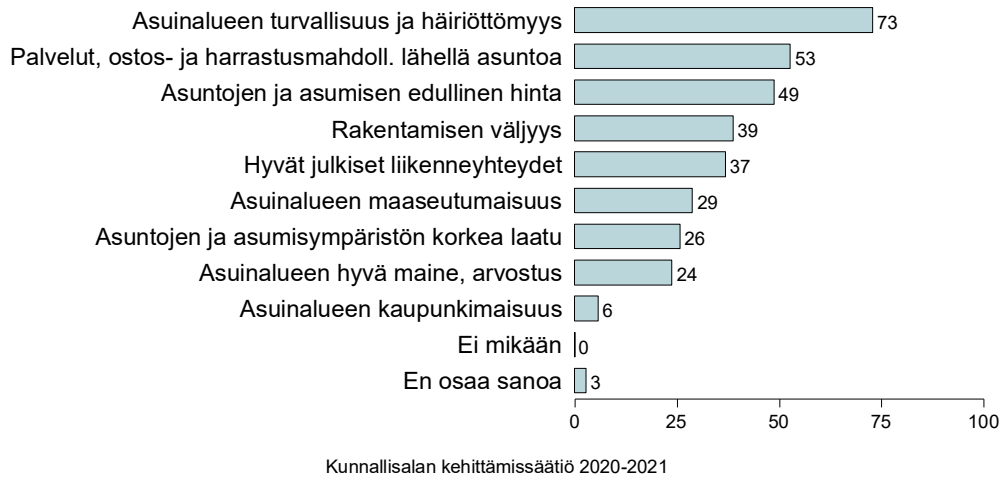
c) Mikä olisi sopiva etäisyys kotoa kesämökille tai vapaa-ajan asunnolle (ajatellen, että käytössä vapaa-ajan asunto)

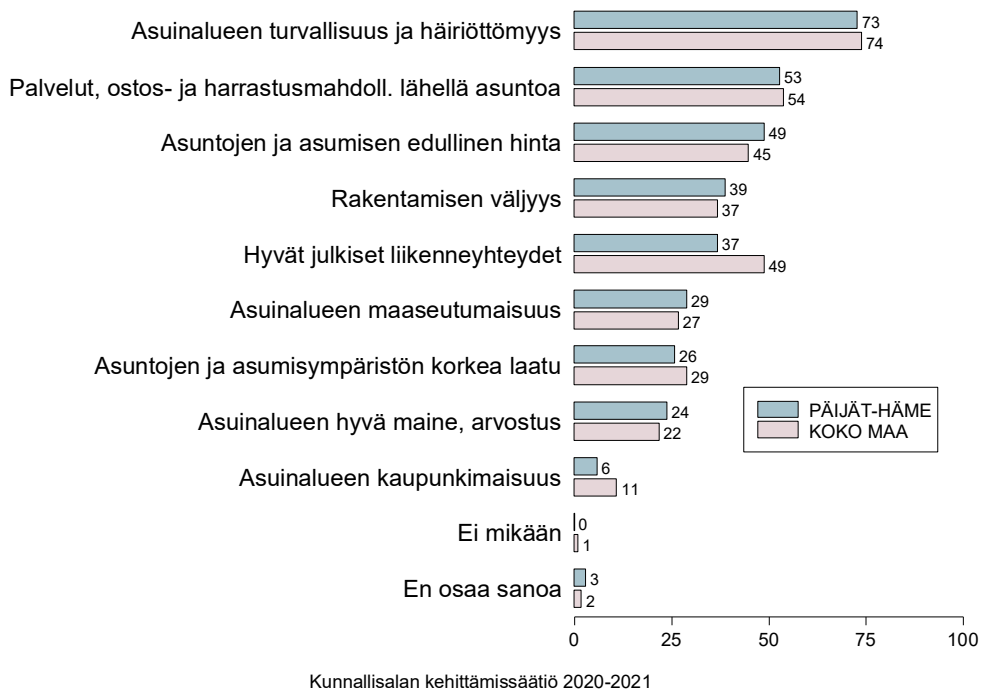
d) Jos asuisi maaseudulla, mikä olisi sopiva etäisyys lähimmän kaupungin keskusta

Kuvio 4-6. MITKÄ SEURAAVISTA OLISIVAT ITSELLE TÄRKEIMPIÄ TEKIJÖITÄ VÄLIT-
TÖMÄN ASUINALUEEN JA ASUINYMPÄRISTÖN VALINNASSA: PÄIJÄT-
HÄME (enintään viisi valintaa, %).

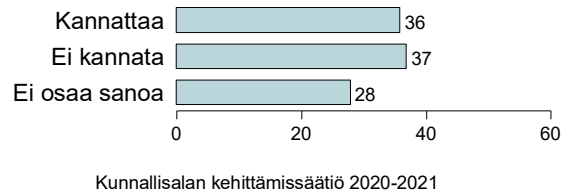

Kuvio 4-6v. MITKÄ SEURAAVISTA OLISIVAT ITSELLE TÄRKEIMPIÄ TEKIJÖITÄ VÄ-
LITÖMÄN ASUINALUEEN JA ASUINYMPÄRISTÖN VALINNASSA:
PÄIJÄT-HÄME vs. KOKO MAA (enintään viisi valintaa, %).

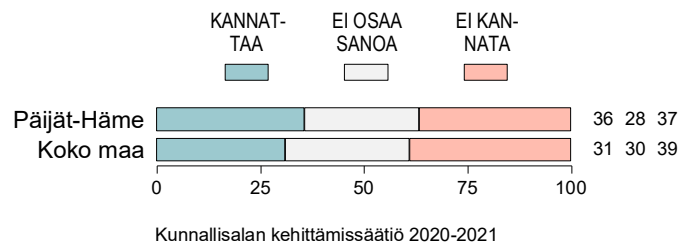
Kuvio 5-6.

MITEN SUHTAUTUU SIIHEN, ETTÄ SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON (sekä pelastustoimen) TEHTÄVÄT SIIRRETÄÄN KUNNILTA JA KUNTAYHTYMITÄ PERUSTETTAVILLE UUSILLE HYVINVOINTIALUEILLE (maakunnille): PÄIJÄT-HÄME (%).

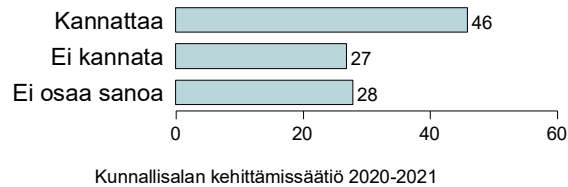
Kuvio 5-6v.

MITEN SUHTAUTUU SIIHEN, ETTÄ SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON (sekä pelastustoimen) TEHTÄVÄT SIIRRETÄÄN KUNNILTA JA KUNTAYHTYMITÄ PERUSTETTAVILLE UUSILLE HYVINVOINTIALUEILLE (maakunnille): PÄIJÄT-HÄME vs. KOKO MAA (%).

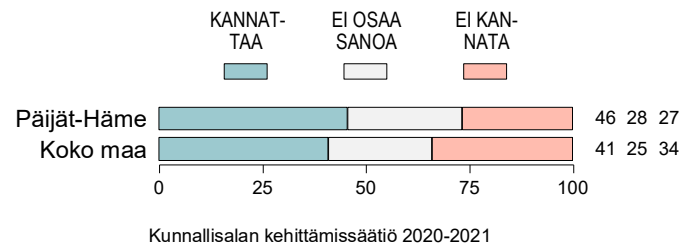
Kuvio 6-6.

KANNATTAAKO HYVINVOINTIALUEIDEN (maakuntien) RAHOITUKSEN MÄÄRÄYTYMISTÄ PALVELUIDEN TARPEEN MUKAAN ELI ESIMERKIKSI SEN MUKAAN, MITEN SOTE-ALUEELLA SAIRASTETAAN: PÄIJÄT-HÄME (%).

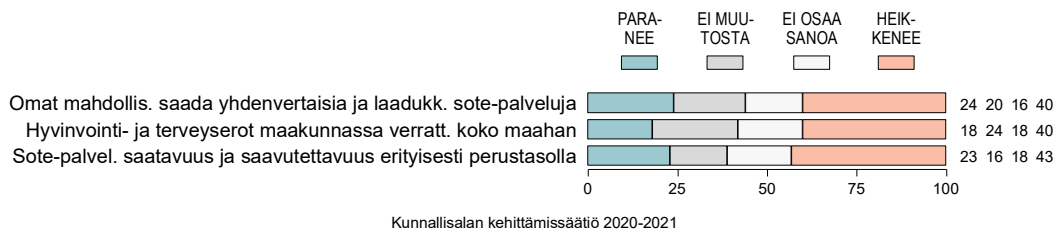

Kuvio 6-6v.

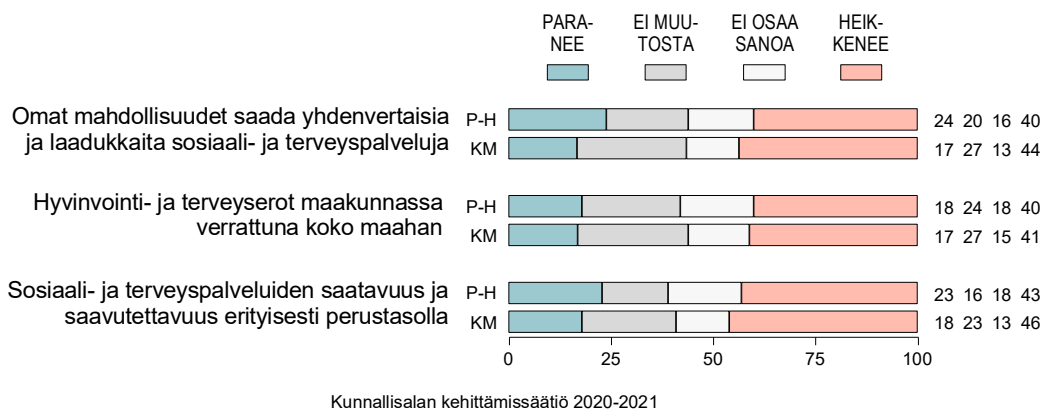
KANNATTAAKO HYVINVOINTIALUEIDEN (maakuntien) RAHOITUKSEN MÄÄRÄYTYMISTÄ PALVELUIDEN TARPEEN MUKAAN ELI ESIMERKIKSI SEN MUKAAN, MITEN SOTE-ALUEELLA SAIRASTETAAN: PÄIJÄT-HÄME vs. KOKO MAA (%).

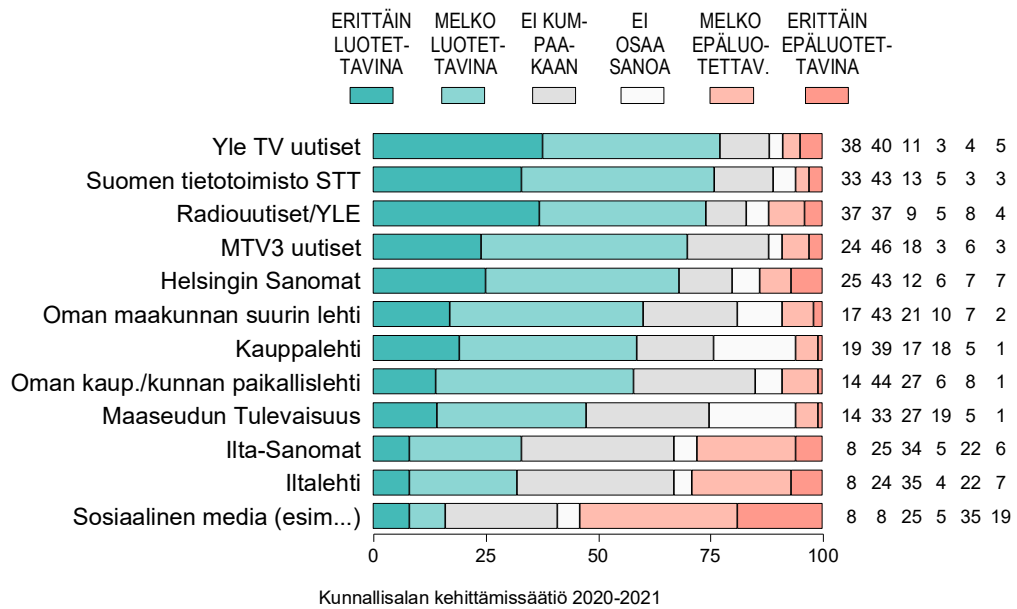
Kuvio 7-6. MITEN USKOO SEURAAVIEN ASIOIDEN MUUTTUVAN OMASSA MAAKUNNASSAAN, JOS UUSI SOTE-RATKAISU JA ESITETTY RAHOITUKSEN PERIAATE TOTEUTUU: PÄIJÄT-HÄME (%).

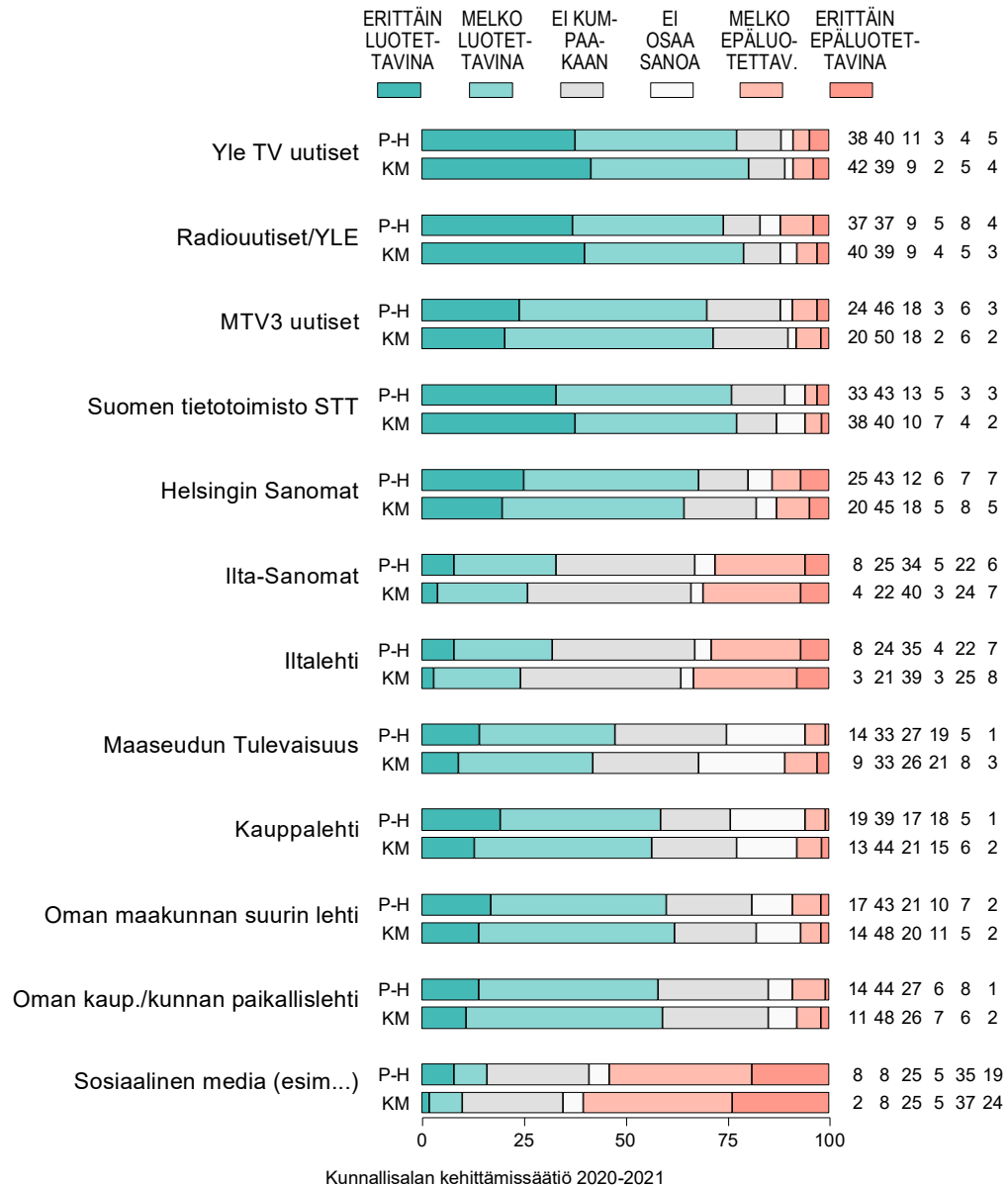
Kuvio 7-6v. MITEN USKOO ASIOIDEN MUUTTUVAN OMASSA MAAKUNNASSAAN, JOS UUSI SOTE-RATKAISU JA ESITETTY RAHOITUKSEN PERIAATE TOTEUTUU: PÄIJÄT-HÄME (P-H) vs. KOKO MAA (KM, %).

Kuvio 8-6. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ ERI TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTISOINTEJA: PÄIJÄT-HÄME (%).

Kuvio 8-6v. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ ERI TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTISOINTEJA: PÄIJÄT-HÄME (P-H) vs. KOKO MAA (KM, %).

KAKS:N VALTUUTETTUKYSELY 2020 – PÄIJÄT-HÄME

Kuntavaalit ovat huhtikuussa 2021. KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiö tiedusteli marraskuussa 2020 Webropol-kyselyllä nykyisiltä valtuutetuilta mielipiteitä valtuustotyöhön, ehdokkuuteen, soteen, keskeisiin kuntavaaliteemoihin ja median uutisoinnin luotettavuuteen. Kyselyyn vastasi 1362 valtuutettua Suomen 8999 valtuutetusta. Vastausprosentti oli 15,1 %. Virhemarginaali koko aineistosta on suuntaansa 2,7 prosenttiyksikköä. Kyselyn loppuraportti ”[Kuntademokratia – Valtuutettukysely 2020](#)” on KAKSin sivuilla. Kyselyyn vastasi 59 valtuutettua Päijät-Hämeen 295 valtuutetusta. Vastausprosentti oli 20 %.

Halukkuus lähteä ehdolle kuntavaaleihin

Halukkuutta lähteä ehdolle 2021 pidettäviin kuntavaaleihin kysyttiin seuraavasti: ”Kunnallisvaalit ovat huhtikuussa 2021. Oletko lähdössä ehdokkaaksi?” Vastausvaihtoehdot olivat: ”kyllä, en, en osaa sanoa”. Jatkokysymys kuului: ”Jos et lähde ehdokkaaksi, onko syynä ensisijaisesti: olen ollut jo riittävän kauan valtuustossa; valtuustotyöskentely ei motivoi minua tarpeeksi; ajan puute; ikä, terveys; muu syy, mikä?”

Valtakunnallisesti reilusti yli puolet valtuutetuista (56 %) aikoo lähteä ehdokkaaksi seuraaviin kuntavaaleihin huhtikuussa 2021. Noin joka viides (22 %) ei osaa vielä sanoa ja sama määrä (22 %) ei lähde enää ehdolle. Päijät-Hämeessä ehdokkuus kiinnostaa muuta maata enemmän, kolmea viidestä (61 %) valtuutetusta on valmis ehdolle, joka viides (20 %) ei ole lähdössä, tai ei osaa sanoa (19 %).

Valtuustotyön onnistuneisuus

Valtuutetuilta kysyttiin, miten he arvioivat kahdeksan eri valtuustotyöhön liittyvän asian kehittyneen kuluvan valtuustokauden aikana. Parhaiten valtuutetut katsoivat saavuttaneensa itse työlleen asettamat keskeisimmät tavoitteet ja olevansa tyytyväisiä valtuustotyön onnistuneisuuteen kokonaisuudessaan. Päijät-Hämeläiset valtuutetut olivat muun maan kollegoitaan selvästi kriittisempiä valtuuston työskentelyilmapiiriin ja jännitteisiin, mutta muun maan kollegoitaan selvästi positiivisempi valtuuston kykyyn katsoa koko kunnan/kaupungin kokonaisuutta.

Kuntavaalien tärkeimmät asiat

Valtuutetuilta kysyttiin näkemyksiä tulevien kuntavaalien keskeisistä teemoista kysymyksellä: ”Kuinka tärkeäksi kokee seuraavat asiat kuntavaaleissa/mihin haluaisi kiinnittää huomiota?” Vaihtoehtoja tarjottiin 25. Päijät-Hämeessä ja koko valtakunnassa janan ääripäitä edustavat tärkeistä tärkeimmäksi koettu kotikunnan talous ja velkaantuminen sekä toisessa päässä ylivoimaisesti vähiten tärkeimpänä

asiana kuntaliitokset. Erittäin tärkeiden listalla Päijät-Hämeessä ovat lisäksi sosiaali- ja terveyspalvelut, peruskoulut, lasten päivähoito, alueiden suunnittelu, työllisyys ja elinkeinojen kehittäminen.

Sote-uudistus

Kaupunkien ja kuntien valtuutetuilta kysyttiin kantoja pääministeri Sanna Marinin hallituksen tuolloin valmistelussa olleeseen esitykseen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisesta (sote-uudistus). Hallituksen lopullinen esitys esiteltiin kyselyn jälkeen, joulukuussa.

Valtuutetuille esitetty kysymys kuului: ”Maan hallitus valmistelee esitystä sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) uudistuksesta. Miten suhtaudut siihen, että sosiaali- ja terveydenhuollon (sekä pelastustoimen) tehtävät siirretään kunnilta ja kuntayhtymiltä perustettaville uusille hyvinvointialueille (maakunnille)?” Vastausvaihtoehdot olivat: kannatan, en kannata, en osaa sanoa.

Toinen kysymys kuului: ”Hallituksen esityksen mukaan hyvinvointialueiden (maakuntien) rahoitus määräytyy palveluiden tarpeen mukaan eli esimerkiksi sen mukaan, miten sote-alueella sairastetaan. Kannatatko tällaista rahoituksen määrääntymistä vai et?” Vastausvaihtoehdot olivat: kannatan, en kannata, en osaa sanoa.

Kolmas kysymys kuului: ”Miten uskot seuraavien asioiden muuttuvan sote-ratkaisun myötä?” Kysyttävät asiat olivat palvelujen määrä, laatu, saatavuus; palvelujen toimivuus peruspalveluista aina erikoishoitoa vaativiin palveluihin sekä palvelujen tasavertaisuus maan eri puolilla. Vastausvaihtoehdot olivat: paranee, ei muutosta, en osaa sanoa, heikkenee.

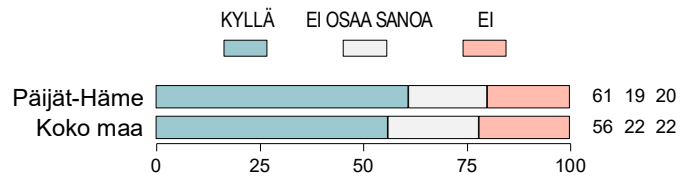
Päijäthämäläisistä valtuutetuista enemmistö (54 %) kannattaa sote-uudistusta ja sen palvelujen tarpeeseen perustuvaa rahoitusmallia. Palvelujen laadun ja määrän osalta enemmistö arvioi, että muutosta nykyiseen ei tule tai ne voivat hieman parantua; saatavuuteen ollaan epäilevämpiä.

Luotettavat uutisoijat

Valtuutetuilta kysyttiin näkemystä 12 eri tiedotusvälineen luotettavuutta uutisoijana. Kysymys kuului: ”Kuinka luotettavina pidät seuraavien tiedotusvälineiden uutisointia?”. Kysymys esitettiin 12 median, yhdeksän valtakunnallisen ja sosiaalisen median sekä maakunnan suurimman lehden ja oman paikallislehden osalta.

Päijät-Hämeessä valtuutetut luottivat eniten samojen medioiden uutisointiin kuin muullakin maassa. Kärjessä olivat STT sekä Ylen radio ja tv -uutiset.

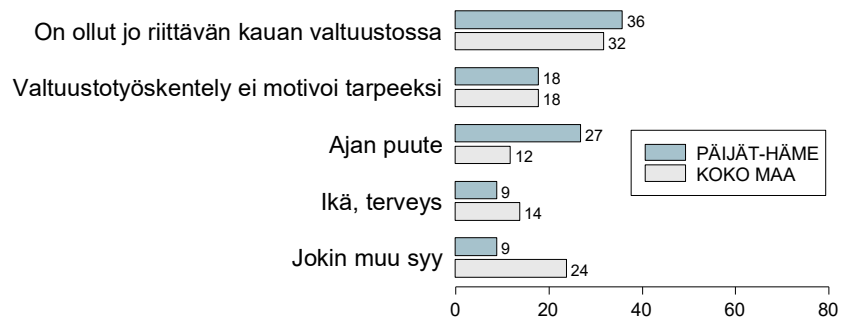
Kuvio 8-15v. ONKO LÄHDÖSSÄ EHDOKKAAKSI 2021 KUNNALLISVAALEISSA: PÄIJÄT-HÄME vs. KOKO MAA (%).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

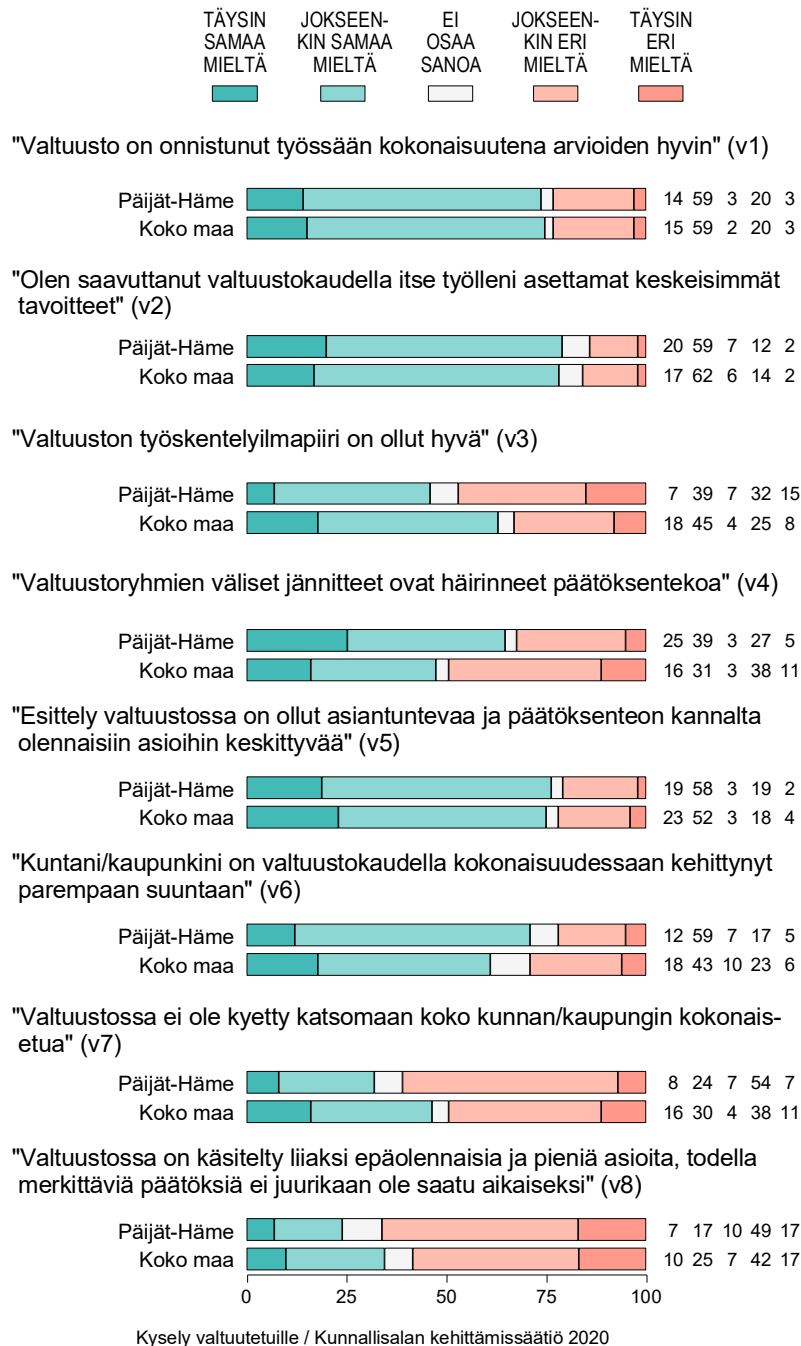
Kuvio 9-15v. ENSISIJAINEN SYY, JOS EI LÄHDE EHDOKKAAKSI: PÄIJÄT-HÄME* vs. KOKO MAA (%).

[*luopuvat vastaajat, n = 11]

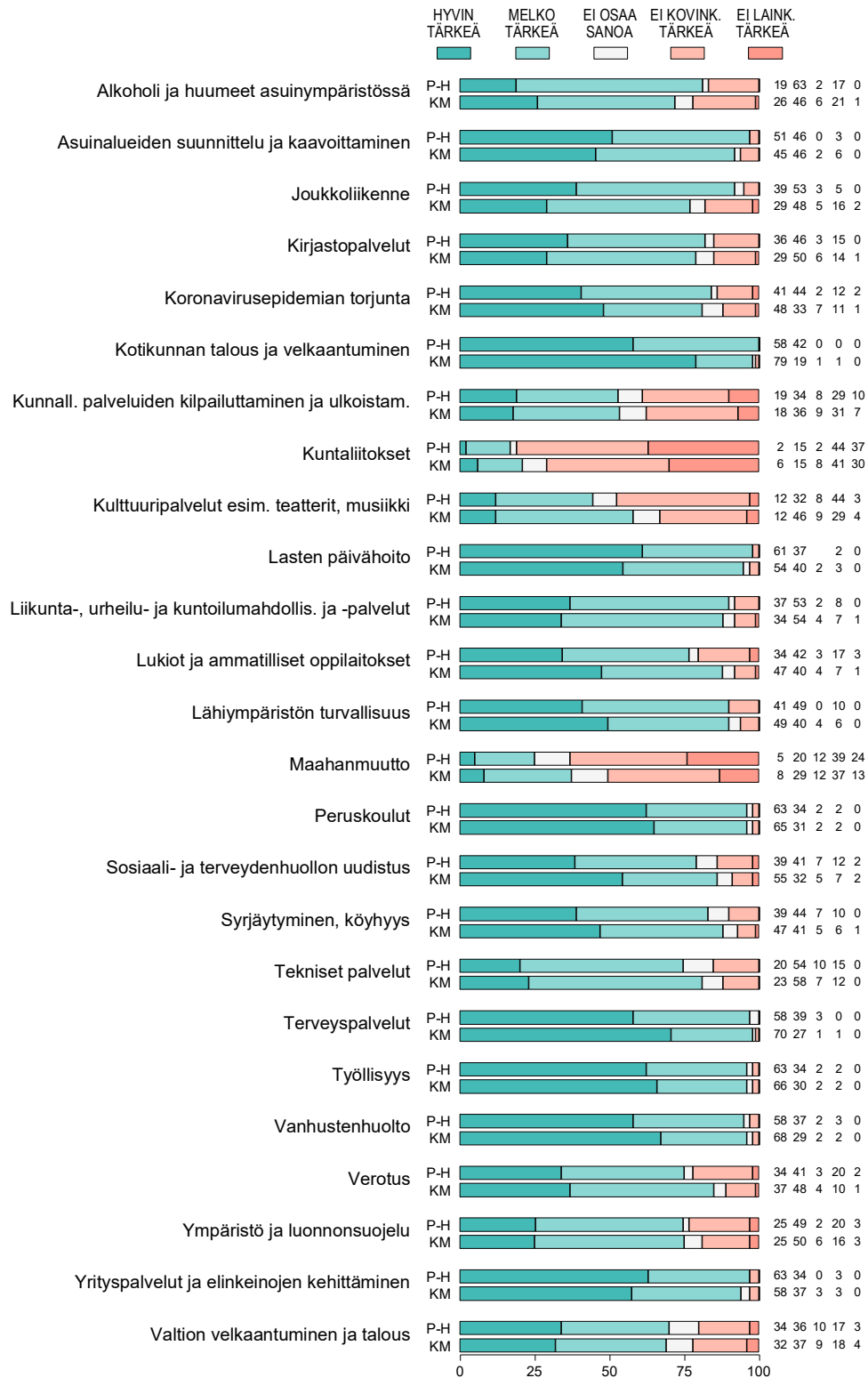

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

Kuvio 11-15v. MITEN ARVIOI ASIOIDEN KEHITTYNEEN KULUNEELLA VALTUUSTOKAUDELLA: PÄIJÄT-HÄME vs. KOKO MAA (%).

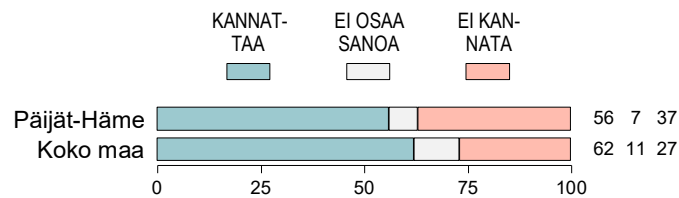
Kuvio 10-15v. KUINKA TÄRKEIKSI KOKEE ERI ASIAT KUNTAVAALEISSA/MIHIN HALUAISI KIINNETTÄVÄN HUOMIOTA: PÄIJÄT-HÄME (P-H) vs. KOKO MAA (KM, %).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

Kuvio 12-15v.

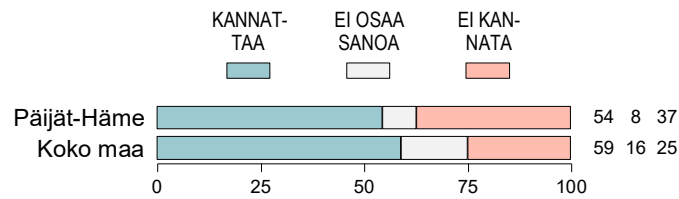
MITEN SUHTAUTUU SIIHEN, ETTÄ SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON (sekä pelastustoimen) TEHTÄVÄT SIIRRETTÄÄN KUNNILTA JA KUNTAYHTYMLTÄ PERUSTETTAVILLE UUSILLE HYVINVOINTIALUEILLE (maakunnille); PÄIJÄT-HÄME vs. KOKO MAA (%).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

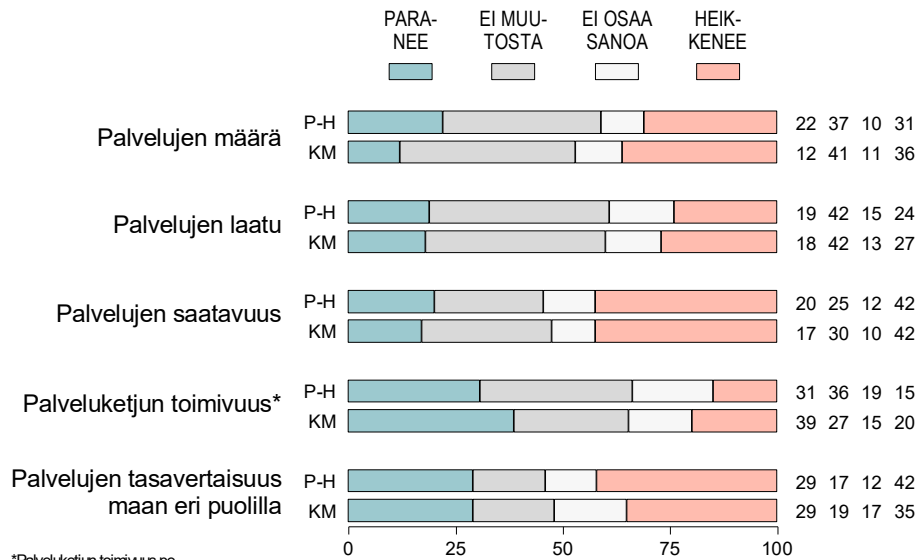
Kuvio 13-15v.

KANNATTAAKO HYVINVOINTIALUEIDEN (maakuntien) RAHOITUKSEN MÄÄRÄYTYMISTÄ PALVELUIDEN TARPEEN MUKAAN ELI ESIMERKIKSI SEN MUKAAN, MITEN SOTE-ALUEELLA SAIRASTETAAN; PÄIJÄT-HÄME vs. KOKO MAA (%).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

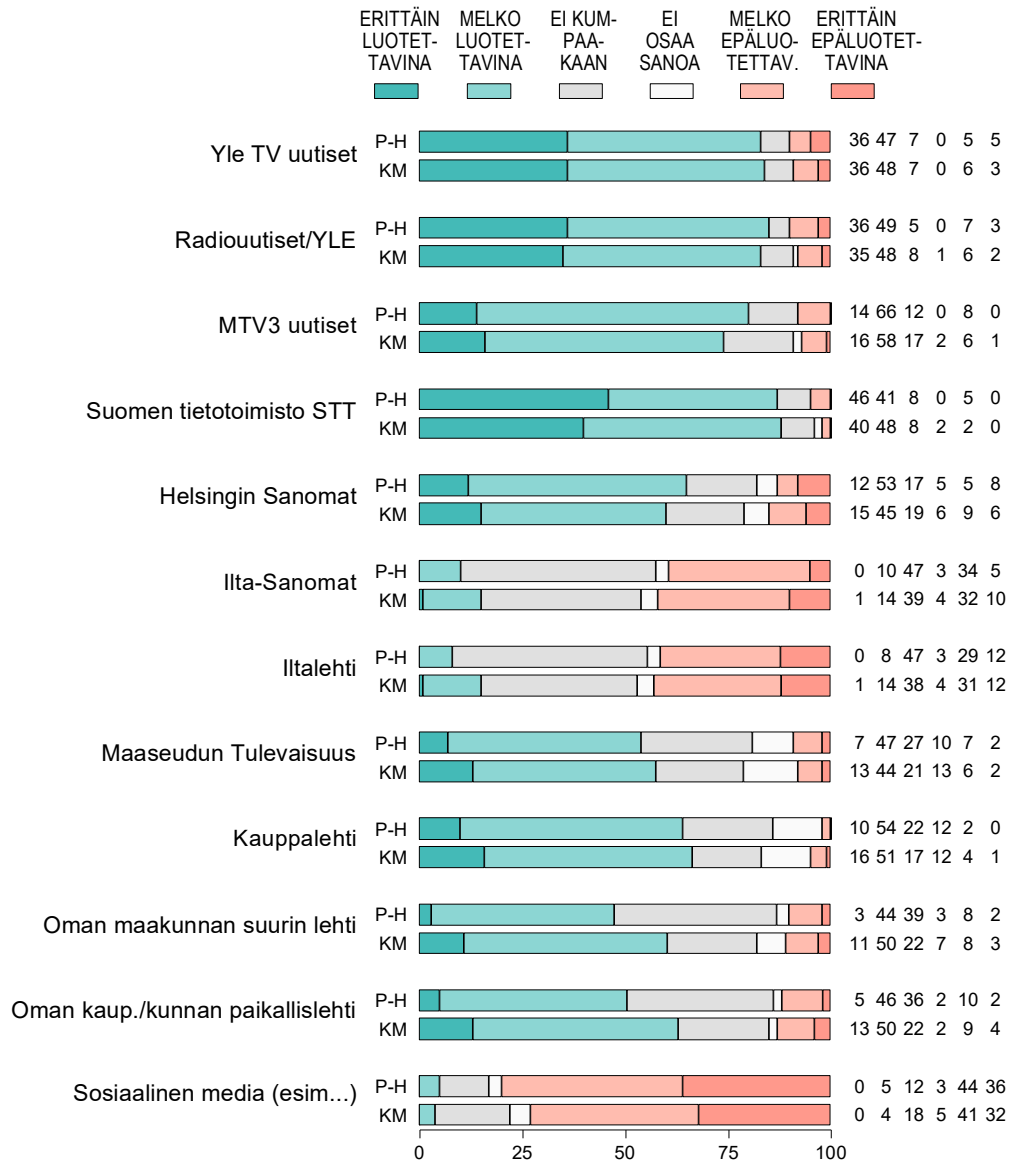
Kuvio 14-15v. MITEN USKOO ASIOIDEN MUUTTUVAN SOTE-RATKAISUN MYÖTÄ:
 PÄIJÄT-HÄME (P-H) vs. KOKO MAA (KM, %).

*Palveluketjun toimivuus peruspalveluista aina erikoishoitoa vaativiin palveluihin.

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

Kuvio 15-15v. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ ERI TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTISOINTEJA: PÄIJÄT-HÄME (P-H) vs. KOKO MAA (KM, %).

Kysely valtuutetuille / Kunnallisan kehittämissäätiö 2020